

Jasná zpráva o definitivním konci Ruska

Divadlo Petra Bezruče nabízí Cinzano

Jiří P. Kříž

Ostravské Divadlo Petra Bezruče pokračuje s neomylným čichem lockého ohaře v honu na dramatická díla z kategorie drsného realismu. Posledním dokladem hledačství je Cinzano, dvě aktovky Rusky Ljudily Petruševské v režii Poláka Anré Hübnera-Ochodla.

U Bezruče znovu ukázali, že v Rusku žili a žijí nejméně Dostojevskij než Čechov a že je nejvyšší čas zahodit útržek české krivdy a naskočit do šíleně šesilého rychlíku tvorby jeho sousošných autorů, v lecčems opravdostí předběhušních módní nihilistů tzv. cool dramatiky. Zatím jenom orněnské Huse (Murlin Murlo Nikole Kolaji), v pražské Komedii (Seplksijův Třetí Řím) a v Ostravě (Cinzo) mohou diváci přičichnout orůmyslovému odpadu a mravní degeneraci alkoholem rozvráceného učasného Ruska.

apírové růže Osiecké

Hübner-Ochodlo, mj. umělecký šéf vadelního léta v Sopotech, měl doý nápad navíc: drásající texty Petruševské (1938) o nevyčísitelném roz-

padu jakýchkoli lidských hodnot spojil s jedinečnými, básnivými, tak trochu Vysockého připomínajícími songy generační vrstevnice Petruševské, Agnieszky Osiecké. Hudbu k nim složil Przemyslaw Gintrowski. Nad vši bídou příběhů se tak rozkřídily její Papirové růže.

V první, titulní divadelní povídce se trojice ruských mládenců z mokré čtvrti schází na potlachání v přebývací díře jednoho z nich. Postupně v přívalech cinzana, které zrovna jako symbol ruské cesty do Evropy přivezli z bůhvíjaké mafiánské zásilky do místního bufetu, ztrácejí schopnost komunikovat a Valja pro nezřízenou pijatiku zmešká pohřeb otce.

Druhá aktovka, Narozeniny Smirnovové, je pro změnu příběhem tří žen. S první ji spojují jakési mezilidské vazby, nikoli však citové, jak bychom předpokládali, s trojicí vykořeněných chlápů, a samozřejmě příliv cinzana ze zmíněného kvelbu...

Na jevišti truchlivé, depresivní příběhy tlumočí vynikající Norbert Lichý (Kostá) s Filipem Čapkou (Paša) a Danielem Zaoralem (Valja), ten druhý neméně nepřehlédnutelně Alena Sasínová-Polarczyk (Ela), Zdena Przebinová (Polina) a Marcela Čapková (Ri-

Foto PRAVO – JIŘÍ P. KRÍŽ

ta). Vypovídají o konci Ruska, o konci civilizace. Lidé bez minulosti i bez budoucnosti, zubožení socialismem, který nikdy nebyl světem bez tříd, i kapitalismem, který nikdy nebude světem sociální spravedlnosti. Lidé zubožení až na dřevě zpackaných životů.

Až do perestrojky se hry Petruševské hrát nesměly. Cinzano zrál v bytech a konspativně v malých sálcích, šířilo se v opisech. Oficiální premiéru mělo v estonském Tallinnu (1978). Největší starostí akterů z Divadla mladých bylo, aby hru někdo nepřeložil zpět do ruštiny a nezakázal všechno. Tichá úmluva trvala čtyři léta. Pak se ledy pohnuly a Cinzano nasadili v Leningradu, v Paláci kultury KGB se sálem pro tisíc lidí. Na premiéru přišlo 500 diváků, první repríza už byla vyprodaná, na druhou se lidé těsnili i v uličkách...

Myslím si, že v Česku se Cinzano stane bonbónkem teprve na blížící se březnové divadelní přehlídce ostravských scén Ostravar. Na ten totiž trefí i zlenivělí kritici z Prahy, Brna, a dokonce i z Olomouce. Pro mne je Cinzano po Morávkově Idiotovi v brněnské Huse na provázku letošním druhým zápisem na inscenaci roku 2004.

◀ Zleva Norbert Lichý (Kostá), Filip Čapka (Paša)

Cinzano pil režisér stejnojmenné hry poprvé tři dny před premiérou

POLSKÝ REŽISÉR. André Hübner-Ochodlo režíroval v ostravském Divadle Petra Bezruče hru Cinzano.
FOTO: ZBYNĚK MATÝSEK

Ostrava - Na jevišti ostravského Divadla Petra Bezruče se po premiéře válí spousta prázdných lahví od Cinzana. Na začátku byly opravdu plné. Je s podivem, kolik vody herci museli během představení vypít. Ke skleničce se skutečným vínem se herci dostávají až při rautu s polským konzulem a ostravským primátorem po premiéře.

Titulní kořeněné víno Cinzano je pojítkem všech příběhů představení, které napsala ruská autorka Ljudmila Petruševskaja. Hru připravil u Bezručů polský režisér André Hübner-Ochodlo. Po premiéře ochotně odbíhal z rautu, uvelebil se v sedačce a popíjel bílé víno. „Poprvé v životě jsem Cinzano pil před třemi dny, když v baru došlo klasické víno. Jednoho z herců nenapadlo nic lepšího, než mi stylově objednat právě Cinzano,“ usmíval se Hübner-Ochodlo a důrazně, i když s úsměvem, zanádal jadrnou polštinou: „Więcej tego świństwa niewypiję“ a dodal: „Normálně piju červené víno, ale v Čechách máte lepší

bílá vína,“ pochvaloval a rozpovídal se o divadle. „Divadelní společnost Petra Bezruče mi nabídla spolupráci s tím, že jsem si hru mohl sám vybrat. Před sedmi lety jsem Cinzano pod názvem Do dna režíroval v našem divadle v Sopotech. Hráli jsme ji dvě sezony a lidé představení milovali.“ Divadlo, jehož je André Hübner-Ochodlo i ředitelem, dnes nese jméno Agnieszky Osiecké. Její texty písniček použité v Cinzanu byly poslední. „Ve hře se objevily ještě před její smrtí. Agnieszka Osiecka psala písničky, které zná každý Polák. Byla to nejoblíbenější žena v Polsku,“ tvrdí Hübner-Ochodlo a z hlasu byl cítit obdiv k této autorce.

André hru nejen režíroval, ale skutečně ji prakticky celou připravil. Vytvořil i scénu a vybral hudbu. „Všechno si dnes dělám sám. Když začínám, musím vědět, jaký je prostor. Přemýšlím plasticky. Světlo, stíny, muzika, to jsou elementy, které hrají zároveň s herci,“ rozpovídal se režisér. „Za všechno si odpovídám sám. Se scénografem vždy začí-

ná diskuze, objeví se manipulace, prosby, kompromisy. To já neuznávám.“

Po premiéře byl spokojený. Říkal, že na premiéře byl jen jako host. „Má práce skončila včera. Na zkouškách jsem už viděl všechno, co jsem chtěl vidět. Premiéra patří jen hercům. V tuto chvíli už herci o hře vědí stokrát více než já. Moc se mi líbili.“ Zdůrazňuje, že zkoušení byla tvrdá práce. Některé zkoušky trvaly i osm hodin, až z toho oнемocněla nápověda. „Po osmi hodinách už nemohla ze sebe vypravit ani hlásek,“ dnes už s úsměvem vzpomíná André Hübner-Ochodlo. A přidá ještě historku: „Když se má na jevišti ze štamprle zvednout prezervativ, byl můj recept vodka a prášek do pečiva. No ale s českou vodkou to nefungovalo. Přitom před sedmi lety nebyl problém. Teď jsme zkoušeli líh, polskou vodku, pořád nic. Nakonec to po dlouhých pokusech vyřešili herci. Skončili jsme u minerální vody s šumivou tabletou vitamínu C.“ ZBYNĚK MATÝSEK

Cinzano

Pijácký večer, ve kterém se poznají muži i ženy

Zleva Daniel Zaoral, Norbert Lichý, Filip Čapka

Někteří pijí, protože chtějí, všichni, aby unikli, takové je moto inscenace hry Cinzano současné ruské dramaticky Ljudmily Petruševské, kterou v rámci celoroční přehlídky České divadlo přiváží do Švandova divadla ostravská Divadelní společnost Petra Bezruče. Inscenace se skládá ze dvou jednoaktovek – Cinzano a Narozneniny Smirnovové jež spojuje téma domácího alkoholismu. V prvním případě mužského, v druhém ženského. Divák nahlédne do současných ruských domácností a života „obyčejného“ ruského člověka, kterého drtí nejen svět kolem něj, ale hlavně prázdnota smyslu životní existence jako takové. Alkohol je jen hybnou silou pro otevření

K 27 223 P REFLEX/EX, 6/05
10. 2. 2009 p. 15

vnitřního světa tří postav každé hry. V první části se setkávají tři přátelé a stráví spolu jeden „obyčejný“ pijácký večer. Ve druhé se při jiné příležitosti – narozeninách jedné z postav –, ale ze stejného důvodu setkávají tři ženy. Pokaždé je hlavním důvodem setkání a setrvání alkohol. Každá z postav žije ve svém uzavřeném světě, prožívá svá traumata a své tragédie a alkohol je jedinou příležitostí, jak uniknout. Ale uniknout není kam ...

Na rozehrávání i těch nejmenších nuancí textu zaměřená, neefektní, ale o to „hlubinnější“ režie z Polska hostujícího Andreho Hübner-Ochodla a vynikající herecké výkony všech šesti ostravských herců, zejména pak Norberta Lichého v první části, který byl za tuto roli nominován do několika výročních anket, podtrhují existenciální rozměr hry, jež se řadí do temného proudu současné světové dramaticky. Nikoli však drsného coolness, spíše psychologické grotesky navazující na tradici realistické školy T. Williamse, A. Millera či – v ruském kontextu – N. A. Ostrovského a N. V. Gogola. Inscenace hostuje nejen v Praze a po celé republice, ale právě v těchto dnech ji natáčí i ČT.

Divadelní společnost Petra Bezruče Ostrava –

Ljudmila Petruševská: Cinzano. Režie Andre Hübner-Ochodlo.

13. 2. v 19 hodin ve Švandově divadle.

VLADIMÍR HULEC
DIVADELNÍ NOVINY

Cinzano je v Divadle Petra Bezruče závažným dramaturgickým počinem

Ladislav Vrchovský

Ostrava • Ostravská Divadelní společnost Petra Bezruče uvedla 30. ledna v české premiéře inscenaci hry Ljudmily Petruševské Cinzano v režii Andrého Hübnera-Ochodla.

Ljudmila Petruševskaja napsala jednoaktovku Cinzano v roce 1973 a v roce 1977 k ní na objednávku divadelníků připsala druhou část – jednoaktovku Narozeniny Smirnovové. Děj obou jednoaktovek probíhá ve stej-

recenze

ném čase, na jevišti pak ve dvou částech oddělených přestávkou. V první jednoaktovce tři muži propíjejí peníze na pohřeb matky jednoho z nich, ve druhé tři ženy slaví narozeniny jedné ze ženských postav. Text obou jednoaktovek autorka vystavěla z odposlechnutých výroků a popisu reálných situací, které zaznamenávala v sedmdesátých letech v sovětském Rusku. Na scénu se tak dostává marasmus, ve kterém tehdy žili sovětsští občané, a to v plné nahotě. Právě z toho důvodu se hra uváděla až do konce osmdesátých let v podstatě ilegálně. Obsah je však nadčasový a osloví i dnešního diváka.

André Hübner-Ochodlo postavil svoji režii na stupňování emocionálního působení jevištního obrazu ve spojení s písněmi polské textařky Agnieszky Osiecké. Před očima diváků se tak odvíjejí scény plné konzumace alkoholu, která je však

zdůvodněna pocity životní marnosti a ztráty životní perspektivy. Strídáním tragických a komických situací režisér dosahuje strhující atmosféry.

Představitelé mužských rolí (Norbert Lichý, Filip Čapka a Daniel Zaoral) mají poněkud více prostoru k projevu svých hereckých kvalit než jejich kolegyně (Alena Sasínová-Polarczyk, Zdena Przebíndová a Marcela Čapková) ve druhé části hry. Je to způsobeno i samotným textem Petruševské. Dopsaná část, Narozeniny Smirnovové, je prostě obsahově slabší. Celá šestice herců však na jevišti doslova exceluje.

Ostravské Cinzano je závažný jevištní počín podaný způsobem mimořádně atraktivním pro diváky; něco takového se dnes moc často nevidí. Nejnovější premiéra ostravských „bezručáků“ potvrdila, že toto divadlo právem obsadilo třetí místo v loňské soutěži o divadlo roku.

Alena Sasínová-Polarczyk a Daniel Zaoral v inscenaci Cinzano.

FOTO WIESLAW PRZECZEK

Moravské slovesy 'deník' 5.2. 2009

U Bezručů inscenují Cinzano

Polský režisér Ochodlo nastudoval s divadelníky komedii o úloze alkoholu ve společnosti

Ostrava - Alkohol jako základ rodné komunikace, dokud člověk jí, nepije. Někteří pijí, protože chtějí, všichni, aby unikli.

Takto bývá charakterizována divadelní hra Cinzano od současné ruské autorky Ljudmily Petrušev-kajové. Od zítřka se objeví na prknech ostravského Divadla Petra Bezruče v nastudování polského režiséra André Hübnera-Ochodla.

Vlastně se jedná o dvě jednoaktovky: Cinzano a Narozeniny Smirnovové. „Pojednávají o závažných sociálních a rodinných problémech,“ uvádí dramaturgyně inscenace Barbora Červenková. První v ryze mužském, druhá prozvěnu v ženském pohledu. „Obě nepostrádají svůj jemný až ironizující humor,“ dodává dramaturgyně.

V obojím případě se jedná o problémy s komunikací, s osamělostí lidí z nižších sociálních vrstev. Motiv cinzana v nich hraje důležitou roli. „Láhve cinzana jsou na jevišti všudypřítomné a v podstatě „neslezou z jeviště“ od chvíle, co jsou na ně první přeneseny,“ upřesnila Barbora Červenková.

Režie se ujal úspěšný polský herec, šansonier a režisér André Hübner-Ochodlo, zakladatel a ředitel divadla Atelier v Sopotech. Důleži-

CINZANO. Norbert Lichý a Filip Čapka v inscenaci Cinzano, kterou v pátek uvede Divadlo Petra Bezruče v Ostravě.
FOTO: WIESLAW PRZECZEK

tou roli proto v inscenaci sehrají písně Agnieszky Osiecké s hudbou Przemysła Gintrowského.

„Celkově umocňují atmosféru inscenace a proslavily se i mimo inscenaci v koncertních programech

v zahraničí.“ Ochodlo není v Ostravě žádný nováček, již dříve u Bezručů inscenoval inscenaci Vlky,

kteří pocházejí z rovněž z pera Osiecké. Jeho účast na spolupráci s divadlem opět rozšiřuje zdejší divadelní repertoár, který má k polské kultuře v leccem blízko.

„V našem divadle, zaměřeném na mladého diváka, usilujeme o to nabídnout pestrý, zároveň umělecky kvalitní repertoár s tématy blízkými mladým lidem. Chceme, aby reflektovaly aktuální sociální a rodinné problémy a mezilidské vztahy,“ tak zní současná filozofie souboru, který domácí scénu obohatil o tituly jako Ústa Micka Jaggera, Skleněný zvěřinec nebo nedávno Trainspotting.

Divadelníci využili překladu Aleny Morávkové, texty písní přitom přeložil Jiří Krejčí. Režisér André Hübner-Ochodlo je zároveň autorem výpravy. V první části inscenace se popíjení cinzana zhostí herecká hvězda souboru Norbert Lichý spolu s Filipem Čapkou a Danielem Zaoralem. V druhé, zvou na dámskou jízdu Alena Sasiňová-Polarczyk a Marcela Čapková.

Premiéra inscenace nejen o všudypřítomném cinzanu významně ruské autorky Ljudmily Petrušev-kajové bude zítra v 19 hodin.

MARTIN JIROUŠEK

Bezručovci uvedou dvě aktovky ruské autorky Petruševské

Aleš Honus

Pod taktovkou zkušeného polského režiséra André Hübnera-Ochodla nastudoval soubor ostravského Divadla Petra Bezruče dvě aktovky jedné z nejvýznamnějších ruských autorek současnosti, Ljudmily Petruševské, držitelky řady prestižních literárních cen.

Aktovky Cinzano a Narozeniny Smirnovové uvede divadlo poprvé zítra v 19 hodin pod společným názvem Cinzano. Obě hry reflektují ve specifických pohledech mužského a ženského vnímání světa aktuální problémy současného Ruska. „Jsou

to problémy s komunikací, s rodinnými vztahy a s osamělostí lidí z nižších sociálních vrstev, pramenící ze vzájemné lhostejnosti a odcizení, v nichž hrdinům nezbyvá než nacházet útěchu v alkoholu. Někteří pijí, protože chtějí, všichni pak, aby unikli,“ uvedla dramaturgyně divadla Barbora Červenková.

V obou aktovkách, jež navzdory neradostnému námětu nepostrádají jemný humor, je motiv cinzana spojovacím prvkem a je symbolem luxusu, který si chtějí hrdinové dopřát navzdory své těžké sociální situaci. „Láhve cinzana jsou tak na jevišti

všudypřítomné a v podstatě nezmizí z jeviště od té chvíle, co jsou na ně prvně přineseny. Velmi často se o nich ve hře mluví nebo se k nim hrdinové vracejí – jsou pro ně zdrojem chvilkové rozkoše a jí vyvolaného úniku,“ dodala Červenková.

Polský režisér André Hübner-Ochodlo již před třemi lety u Bezručů nastudoval úspěšnou inscenaci Vlci. V představení Cinzano publikum v hlavních rolích uvidí Norberta Lichého, Filipa Čapku, Daniela Zaorala, Alenu Sasínovou-Polarczyk, Zdenu Przebindovou a Marcelu Čapkovou.

MORAVIA A SILEZIA
PRAHA 2014. 12

André Hübner-Ochodlo: Text mě musí silně oslovit

Břetislav Uhlář

Ostrava • Divadlo Petra Bezruče uvede zítra českou premiéru dvou aktovek – Cinzano a Narozeniny Smirnovové, které napsala ruská dramatická Ljudmila Petruševskaja. Autorka v nich reflektuje současnou ruskou společnost ve specifických pohledech mužského a ženského vidění světa v aktuálních problémech rodinných vztahů, osamělosti lidí z nižších společenských vrstev. Motiv cinzana hraje důležitou roli v obou aktovkách nejen jako spojovací prvek či motiv alkoholu, pro ruské hrdiny samozřejmě součástí jejich života, je také symbol západního luxusu, který protagonisté navzdory své sociální situaci chtějí dopřát sami sobě či svým blízkým ...

Hostujícím režisérem představení je André Hübner-Ochodlo, zakladatel a ředitel Divadla Ateliér v Sopotech (později Divadlo Ateliér Agnieszky Osiecké), herec, zpěvák, scénograf a divadelní režisér původem z Německa, který před čtyřmi lety nastudoval u „Bezručů“ českou premiéru hry Vlci známé polské autorky a textařky Agnieszky Osiecké (1936–1997), v jejíž upravené a právě s jejími písňovými texty budou obě aktovky uvedeny (hudba Przemyslaw Gintrowski).

„Nejraději realizuji na jevišti texty, které mě velmi silně osloví a doslova ve mně rezonují. Zpravidla si přečtu několik stránek a

premiéra

André Hübner-Ochodlo, herec, zpěvák a režisér.

FOTO JIŘÍ URBAN

něco mi napovídá: musíš s tím rozhodně něco udělat. Fascinují mě motivy života a smrti. Vlastním komorní divadlo, kde na malé ploše mohu své představy realizovat se špičkovými polskými herci. V Ostravě jsem už podruhé a mám obrovské štěstí, proto zde jsem, že mohu pracovat s výbornými herci, jako jsou Alena Sasínová-Polarczyk, Zdena Przebindová, Marcela Čapková, Filip Čapka, Norbert Lichý a Daniel Zaoral, kteří vytvářejí šest skvělých výkonů. Zkoušejí s velkým zaujetím, k ničemu je nemusím nutit, je to výborná spo-

lupráce,” míní režisér André Hübner-Ochodlo. Na otázku, jak se dostal k dílu Ljudmily Petruševské, André Hübner-Ochodlo odpověděl: „Původně jsem četl text její hry v němčině a po jejím přečtení na mě z ní vyvanul jakýsi ‚současný Čechov‘ – byly v něm naše různé bolesti, neštěstí, smutky, které čas od času rádi utápíme v alkoholu. A s Agnieszkou Osieckou, s níž jsem hodně spolupracoval, jsme se rozhodli, že právě ona přeloží do polštiny první jednoaktovku Cinzano, protože druhá už přeložena byla a měla premi-

éru ve Starém divadle v Krakově, a ještě ji obohatíme o songy právě A. Osiecké. Oslovili jsme Ljudmilu Petruševskou, která má polské předky. Byla dojata, protože znala téměř všechny její písně, takže nakonec došlo k tomuto velmi šťastnému tvůrčímu spojení.”

Autorem českého překladu Cinzana a Narozenin Smirnovové je Alena Morávková, překlad textů písní je dílem Jiřího Krejčího. Patronem zítřejší české premiéry je Andrzej Kaczorowski, generální konzul Polské republiky v Ostravě.